

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาหารประเภทขนมไทย เพื่อ
พัฒนาสัมพันธภาพทางสังคมของเด็กปฐมวัย : ด้านการแบ่งปัน
Organizing Learning Experiences About Cooking Thai Desserts to Develop
Social Relationships in Early Childhood: Sharing

อัจฉรา สมวาง

Achara Somwaeng

คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum Rajabhat University

E-mail: achara2518_1975@hotmail.com

Received: 24 December 2025; Revised: 31 March 2026; Accepted: 31 March 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบสัมพันธภาพทางสังคมด้านการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการทำขนมไทย และ 2) ประเมินสัมพันธภาพทางสังคมด้านการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยอายุ 4-5 ปี จำนวน 20 คน จากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านนาสีนวล อำเภอเมืองชัยภูมิ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ดำเนินการทดลองสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที เป็นเวลา 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการทำขนมไทย และแบบสังเกตพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย ซึ่งมีความเชื่อมั่นในระดับเหมาะสม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทดสอบค่าทีแบบกลุ่มตัวอย่างที่สัมพันธ์กัน

ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการทดลองเด็กปฐมวัยมีคะแนนพฤติกรรมการแบ่งปันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = .25) และหลังการทดลองคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 8.50$, S.D. = .12) ผลการเปรียบเทียบด้วยสถิติ Paired t-test พบว่าคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .001$) แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการทำขนมไทยมีประสิทธิผลในการส่งเสริมพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย โดยพฤติกรรมทั้ง 4 ด้านมีค่าเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองทุกด้าน และเมื่อแปลผลตามเกณฑ์สเกล 3 ระดับ พบว่าพฤติกรรมการแบ่งปันโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: เด็กปฐมวัย, การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาหารประเภทขนมไทย, สัมพันธภาพทางสังคมของเด็กปฐมวัยด้านการแบ่งปัน

Abstract

This research aimed to 1) compare the social relationship in terms of sharing behaviors of preschool children before and after participating in learning experiences involving Thai dessert preparation, and 2) assess the social relationship in terms of sharing behaviors of preschool children. The sample consisted of 20 preschool children aged 4–5 years from Ban Na Sin Nuan Child Development Center, Mueang Chaiyaphum District, selected through purposive sampling. The experiment was conducted over a period of 8 weeks, three days per week, for 30 minutes per day. The research instruments included lesson plans for learning experiences related to Thai dessert preparation and an observation form for preschool children's sharing behaviors, which demonstrated an appropriate level of reliability. Data were analyzed using a paired-sample t-test.

The results indicated that, prior to the experiment, preschool children demonstrated an overall mean score of sharing behavior at a moderate level ($\bar{x} = 4.68$, S.D. = 0.25). After the experiment, the mean score increased to a high level ($\bar{x} = 8.50$, S.D. = 0.12). A comparison using a paired-sample t-test revealed that posttest scores were significantly higher than pretest scores at the .05 level ($p < .001$), indicating that the Thai dessert-making activities were effective in promoting sharing behaviors among preschool children. Additionally, all four dimensions of sharing behavior showed higher mean scores after the experiment. Based on the three-level scale interpretation, the overall sharing behavior after the experiment was at a high level.

Keywords: Early childhood; Organizing learning experiences about cooking Thai desserts; Early childhood social relationships in terms of sharing

บทนำ

การพัฒนาสัมพันธภาพทางสังคมเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย เนื่องจากเป็นรากฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม การเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น การอยู่ร่วมกันในสังคม การเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น และการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กเป็นพื้นฐานสำคัญของพัฒนาการระยะยาว แนวคิดของดิวอี้ชี้ให้เห็นว่าเด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงผ่านการลงมือปฏิบัติจริง โดยสร้างองค์ความรู้และทักษะทางสังคมจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและผู้อื่น (Dewey, 1938 อ้างถึงใน สุรารักษ์ โค้วตระกูล, 2556) ขณะเดียวกัน อีริคสันอธิบายว่าเด็กปฐมวัยอยู่ในช่วงพัฒนา “ความริเริ่ม

สร้างสรรค์กับความรู้สึกผิด” ซึ่งเด็กจะเรียนรู้การริเริ่ม การทำงานร่วมกัน การแบ่งปัน และการยอมรับ
กติกาทางสังคมผ่านกิจกรรมกลุ่ม (Erikson, 1963)

บริบทการศึกษาปฐมวัยของประเทศไทย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้มุ่งเน้นให้เด็ก “เรียน
ผ่านการเล่นและการลงมือทำ” ควบคู่กับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นไทย ตาม
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ในบริบทการศึกษาปฐมวัย
ของประเทศไทย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้มุ่งเน้นให้เด็กเรียนผ่านการเล่นและการลงมือปฏิบัติจริง
ควบคู่กับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นไทย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช
2560 กิจกรรมการประกอบอาหาร โดยเฉพาะขนมไทย สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าว เนื่องจากเปิด
โอกาสให้เด็กทำงานเป็นกลุ่ม ใช้วัสดุอุปกรณ์ร่วมกัน สื่อสาร รอคอยตามลำดับขั้นตอน และช่วยเหลือ
เกื้อกูลกันจนเกิดผลงานสำเร็จ อีกทั้งขนมไทยยังเป็นสื่อทางวัฒนธรรมที่สะท้อนวิถีชีวิต ความเอื้อเฟื้อ
และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยอย่างกลมเกลียว

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่ามีงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่ศึกษาผลของกิจกรรม
แบบลงมือปฏิบัติ (Hands-on activities) ต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย เช่น กิจกรรม
ศิลปะ กิจกรรมบทบาทสมมติ กิจกรรมโครงงาน และกิจกรรมการประกอบอาหาร โดยผลการวิจัยส่วนใหญ่
รายงานว่าเด็กมีพัฒนาการด้านความร่วมมือ การสื่อสาร และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพิ่มขึ้น
(ชลาธิป สมานิต, 2557; กาญจนา พงษ์สุภา, 2560) อย่างไรก็ตาม งานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งศึกษาทักษะ
ทางสังคมในภาพรวม ขณะที่งานวิจัยที่มุ่งศึกษาพฤติกรรมกรรมการแบ่งปันในเชิงตัวชี้วัดอย่างชัดเจนยังมี
จำกัด โดยเฉพาะในบริบทกิจกรรมการทำขนมไทย ซึ่งมีลักษณะเฉพาะด้านการใช้ทรัพยากรร่วมกัน การ
ผลัดกันปฏิบัติงาน และการรอคอยตามลำดับขั้นตอน

ดังนั้น ช่องว่างองค์ความรู้ที่สำคัญของการศึกษานี้ คือ ยังขาดงานวิจัยที่อธิบายอย่างชัดเจนว่า
กิจกรรมการทำขนมไทยมีกลไกในการส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยอย่างไร รวมทั้ง
พฤติกรรมกรรมการแบ่งปันด้านใดได้รับการพัฒนาเด่นชัดเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนและหลังการจัดกิจกรรม
นอกจากนี้ ยังขาดการศึกษาที่ตั้งคำถามเชิงกลไกว่ากิจกรรมการทำขนมไทยส่งผลต่อพฤติกรรม
แบ่งปันได้แตกต่างหรือมากกว่ากิจกรรมแบบลงมือปฏิบัติประเภทอื่นด้วยเหตุใด ในเชิงกลไก กิจกรรม
การทำขนมไทยเปิดโอกาสให้เด็กใช้ทรัพยากรร่วมกันภายใต้ข้อจำกัดของอุปกรณ์ ผลัดกันปฏิบัติงาน
ตามลำดับขั้นตอน และสื่อสารความต้องการ ความรู้สึก รวมถึงให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเป็น
ธรรมชาติ กระบวนการดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้แบบสังคมสร้างสรรค์ที่มองว่าการเรียนรู้
เกิดจากปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและการทำงานร่วมกัน (Vygotsky, 1978) ซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาพฤติกรรม
กรรมการแบ่งปันทั้งด้านวัตถุ เวลา และอารมณ์ไปพร้อมกัน

ด้วยเหตุนี้ การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการทำขนมไทยที่มีต่อพฤติกรรม
กรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย โดยตั้งสมมติฐานว่า หลังการจัดกิจกรรม เด็กปฐมวัยจะมีพฤติกรรม
แบ่งปันในด้านการแบ่งปันของ การผลัดกันรอคอย การแบ่งปันความรู้สึก และการเกื้อกูลช่วยเหลือ สูง

กว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการวิจัยนี้ พฤติกรรมการแบ่งปันนิยามเชิงปฏิบัติการว่าเป็นพฤติกรรมที่เด็กปฐมวัยแสดงออกระหว่างการทำกิจกรรมการทำขนมไทย ซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้จาก 4 ด้าน ได้แก่ การแบ่งปันวัสดุอุปกรณ์และของใช้ การผลัดกันใช้อุปกรณ์และการรอคอยตามลำดับ การแสดงความรู้สึกร่วมกับผู้อื่น และการเกื้อกูลช่วยเหลือเพื่อน การกำหนดนิยามเชิงพฤติกรรมดังกล่าวช่วยลดความก้าวร้าวของตัวชีวิต และเอื้อต่อการประเมินผลเชิงประจักษ์อย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยในบริบทการศึกษาของไทยอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบระดับสัมพันธภาพทางสังคมด้านการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาหารประเภทขนมไทย
2. เพื่อประเมินสัมพันธภาพทางสังคมด้านการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการประกอบอาหารประเภทขนมไทยที่มีต่อสัมพันธภาพทางสังคมด้านการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ เด็กปฐมวัยปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2568 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านนาสีนวล ตำบลนาเสียว อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 20 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นเด็กกลุ่มเดียวกับประชากร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาหารประเภทขนมไทย จำนวน 20 แผน 2. แบบสังเกตสัมพันธภาพทางสังคมด้านการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย ครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ การแบ่งปันของ การผลัดกัน/การรอคอย การแบ่งปันความรู้สึกร่วมกับผู้อื่น การช่วยเหลือเกื้อกูล

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือโดยศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจัดทำแผนกิจกรรมตามลำดับขั้นจากง่ายไปยาก และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ก่อนปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

แบบสังเกตสัมพันธภาพทางสังคมสร้างขึ้นในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ โดยผ่านการ
ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่
0.50 ขึ้นไป

4. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) แบบกลุ่มเดียว
(One-Group Design) โดยผู้วิจัยจัดกิจกรรมการทำขนมไทยตามแผนที่กำหนด และเก็บข้อมูลจากการ
สังเกตพฤติกรรมของเด็กในสถานการณ์จริง

กิจกรรมแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเตรียมการ: สร้างความเข้าใจและข้อตกลง
ร่วมกัน ขั้นดำเนินการ: เด็กปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม แบ่งหน้าที่ ใช้อุปกรณ์ร่วมกัน และทำขนมไทยตาม
ขั้นตอน ขั้นสรุป: สะท้อนผลการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังนี้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ
การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test (One-sample t-test) เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของ
คะแนนเต็ม

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาหารประเภทขนมไทย
เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพทางสังคมด้านการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย สามารถนำเสนอผลการวิจัยตาม
วัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบระดับสัมพันธภาพทางสังคมด้านการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย ก่อนและ
หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาหารประเภทขนมไทย มีผลการวิเคราะห์
คะแนนพฤติกรรมด้านการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการ
ประกอบอาหารประเภทขนมไทย ดังนี้

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของสัมพันธภาพทางสังคม
ด้านการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการทำขนมไทย

รายการประเมิน	ก่อน $\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	หลัง $\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
การแบ่งปันวัสดุอุปกรณ์และของ ใช้	4.97	1.21	49.80	8.59	.63	95.40
การผลัดกันใช้อุปกรณ์/การรอคอย	4.79	1.35	53.25	8.34	.90	92.72
การแสดงความรู้สึกร่วมกับผู้อื่น	4.59	1.18	49.42	8.59	.68	95.40

การเกื้อกูลและช่วยเหลือเพื่อน	4.38	1.24	48.65	8.48	.74	94.25
รวม	4.68	0.25	50.28	8.50	0.12	94.44

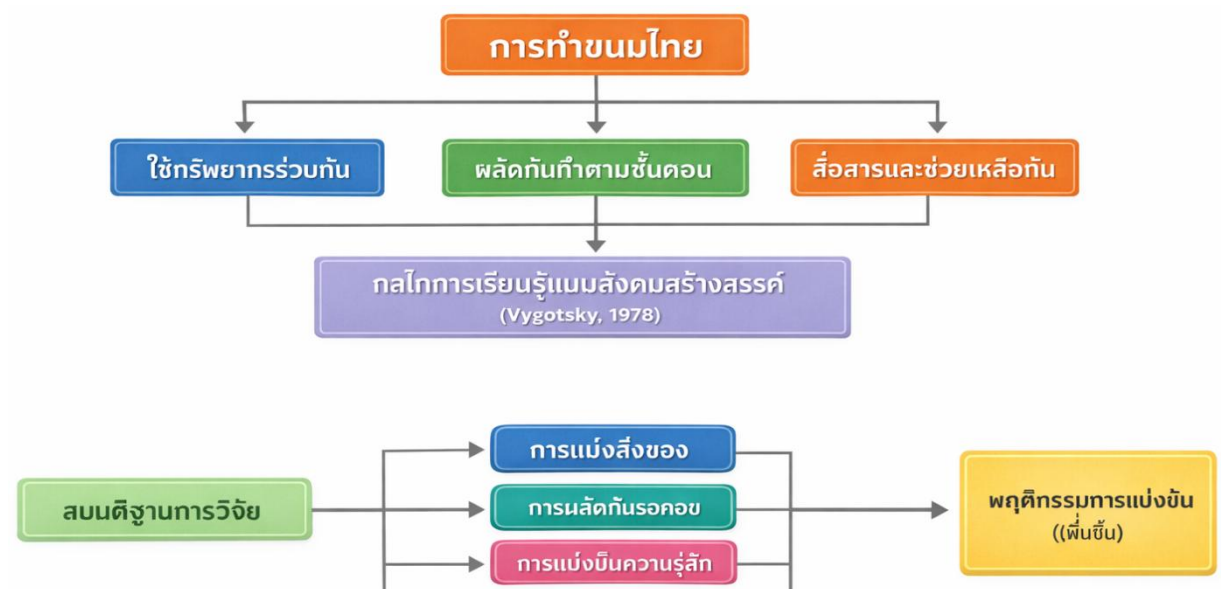
จากตารางที่ 1 เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ก่อนการจัดกิจกรรม เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมสัมพันธภาพทางสังคมด้านการแบ่งปันอยู่ในระดับค่าเฉลี่ย 4.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.25 คิดเป็นร้อยละ 50.28 และหลังการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 8.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.12 คิดเป็นร้อยละ 94.44 แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการทำขนมไทยสามารถส่งเสริมสัมพันธภาพทางสังคมด้านการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยให้ดีขึ้นอย่างชัดเจน

2. ผลการประเมินสัมพันธภาพทางสังคมด้านการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาหารประเภทขนมไทย ผลการประเมินสัมพันธภาพทางสังคมด้านการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาหารประเภทขนมไทย พบว่า พฤติกรรมการแบ่งปันทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1. การแบ่งปันวัสดุอุปกรณ์และของใช้ 2. การผลัดกันใช้อุปกรณ์/การรอคอย 3. การแสดงความรู้สึกร่วมกับผู้อื่น 4. การเกื้อกูลและช่วยเหลือเพื่อน

มีค่าเฉลี่ยคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองทุกด้าน และเมื่อแปลผลตามเกณฑ์สเกล 3 ระดับ (1.00–1.49 = ระดับน้อย, 1.50–2.49 = ระดับปานกลาง, 2.50–3.00 = ระดับมาก) พบว่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการแบ่งปันโดยรวมของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการทำขนมไทยเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติที่เอื้อต่อการมีปฏิสัมพันธ์ การร่วมมือ และการเรียนรู้ร่วมกันของเด็ก ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมกรรมการแบ่งปันที่เหมาะสมและพัฒนาเพิ่มขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด

องค์ความรู้ใหม่

งานวิจัยเรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาหารประเภทขนมไทย เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพทางสังคมของเด็กปฐมวัยด้านการแบ่งปัน ดังนี้

ภาพที่ 1 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาหารประเภทขนมไทย

สรุปได้ว่า ได้ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมการประกอบอาหารประเภทขนมไทย ซึ่งเป็นกิจกรรมเชิงปฏิบัติการที่บูรณาการบริบททางวัฒนธรรมไทย สามารถใช้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาพฤติกรรมแบ่งปันของเด็กปฐมวัยได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ

องค์ความรู้ดังกล่าวสะท้อนกระบวนการพัฒนาสัมพันธภาพทางสังคมด้านการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย ผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ใช้ทรัพยากรร่วมกัน และเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้เป็นการนำเสนอการตีความผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย พร้อมทั้งเชื่อมโยงผลการวิจัยกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องหรือความแตกต่างของผลการศึกษา

1. เปรียบเทียบสัมพันธภาพทางสังคมของเด็กปฐมวัยด้านการแบ่งปัน ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาหารประเภทขนมไทย ผลการวิจัยพบว่า สัมพันธภาพทางสังคมของเด็กปฐมวัยด้านการแบ่งปันหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาหารประเภทขนมไทยอยู่ในระดับสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการประกอบอาหารประเภทขนมไทยเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้วัสดุและอุปกรณ์ร่วมกัน มีการแบ่งหน้าที่ การรอคอย และการแบ่งปันผลงานระหว่างเพื่อนในกลุ่ม ส่งผลให้เด็กได้ฝึกพฤติกรรมแบ่งปันอย่างเป็นธรรมชาติและต่อเนื่อง ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura (1977) ที่อธิบายว่า เด็กเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมจากการสังเกตแบบอย่างและการลงมือปฏิบัติจริง รวมทั้ง แนวคิดพัฒนาการทางสังคมวัฒนธรรมของ Vygotsky (1978) ที่ชี้ให้เห็นว่าการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาพฤติกรรมของเด็ก นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาการจัดกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมเชิงปฏิบัติการในระดับปฐมวัย ซึ่งพบว่าสามารถส่งเสริมสัมพันธภาพทางสังคมของเด็ก โดยเฉพาะด้านการแบ่งปันได้อย่างมีนัยสำคัญ (กาญจนา พงษ์สุภาล, 2560; สุพัตรา สุภาพ, 2559)

2. ศึกษาผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาหารประเภทขนมไทยที่มีต่อสัมพันธภาพทางสังคมของเด็กปฐมวัยด้านการแบ่งปัน ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยแสดงพฤติกรรมแบ่งปันอย่างชัดเจนระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมการประกอบอาหารประเภทขนมไทย ทั้งในด้านการแบ่งปันวัสดุและอุปกรณ์ การใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างเหมาะสม และการแบ่งปันผลงาน

ให้แก่เพื่อนในกลุ่ม แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมดังกล่าวมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยและแนวคิดที่ได้ทบทวนซึ่งระบุว่า กิจกรรมการประกอบอาหารเป็นกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ และช่วยส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย เนื่องจากเด็กต้องใช้วัสดุและอุปกรณ์ร่วมกัน และมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนอย่างต่อเนื่อง (Montessori, 1967; ชลาธิป สมานิติ, 2557) อย่างไรก็ตาม งานวิจัยที่ผ่านมาส่วนใหญ่ยังไม่ได้มุ่งเน้นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการแบ่งปันโดยเฉพาะ หรือเชื่อมโยงกับกิจกรรมการประกอบอาหารประเภทขนมไทยโดยตรง โดยสรุป ผลการวิจัยทั้งสองวัตถุประสงค์แสดงให้เห็นว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาหารประเภทขนมไทยเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาสัมพันธภาพทางสังคมของเด็กปฐมวัยด้านการแบ่งปัน และมีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ทบทวนไว้อย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาหารประเภทขนมไทย สามารถพัฒนาสัมพันธภาพทางสังคมของเด็กปฐมวัยด้านการแบ่งปันได้ โดยเด็กมีพฤติกรรมกรรมการแบ่งปันวัสดุ อุปกรณ์ และผลงานร่วมกับเพื่อนในระดับที่สูงขึ้นหลังการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ

ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้

1.1 สถานศึกษาระดับปฐมวัยควรนำกิจกรรมการประกอบอาหารประเภทขนมไทยไปบูรณาการในแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมสัมพันธภาพทางสังคมด้านการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

1.2 ครูผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมให้เด็กได้ใช้วัสดุและอุปกรณ์ร่วมกัน เปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกการรอคอย การแบ่งปัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเป็นธรรมชาติ

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนสื่อ อุปกรณ์ และงบประมาณที่เหมาะสม เพื่อเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการประกอบอาหารที่ปลอดภัยและเหมาะสมกับวัยของเด็ก

1.4 หน่วยงานด้านการศึกษาคควรส่งเสริมการจัดอบรมหรือพัฒนาครูเกี่ยวกับการใช้กิจกรรมเชิงปฏิบัติการและกิจกรรมที่สะท้อนวัฒนธรรมไทย เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมกรรมการแบ่งปันที่แสดงออกอย่างชัดเจนในระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมการประกอบอาหารประเภทขนมไทย ทั้งในด้านการแบ่งปันวัสดุ การใช้และดูแลอุปกรณ์ร่วมกัน และการแบ่งปันผลงานให้เพื่อนในกลุ่ม

ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้

- 1.1 ครูควรใช้กิจกรรมการประกอบอาหารเป็นสื่อกลางในการสังเกต ประเมิน และส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง
- 1.2 สถานศึกษาควรนำผลการประเมินพฤติกรรมด้านการแบ่งปันไปใช้ในการวางแผนพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม
- 1.3 ผู้ปกครองควรได้รับการสื่อสารและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการแบ่งปันของเด็ก โดยนำแนวทางจากกิจกรรมไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันภายในครอบครัว
- 1.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชนในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการแบ่งปันและการอยู่ร่วมกันในสังคมตั้งแต่วัยปฐมวัย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบเชิงองค์ความรู้ที่สำคัญ คือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการประกอบอาหารประเภทขนมไทย ซึ่งเป็นกิจกรรมเชิงปฏิบัติการที่บูรณาการบริบททางวัฒนธรรมไทย สามารถส่งเสริมพฤติกรรมสัมพันธภาพทางสังคมของเด็กปฐมวัยด้านการแบ่งปันได้อย่างเป็นรูปธรรมและเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก
- 2.2 องค์ความรู้ดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในบริบทอื่น ๆ เช่น การจัดกิจกรรมโครงการ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ หรือกิจกรรมทักษะชีวิต โดยควรให้ความสำคัญกับการออกแบบกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ทรัพยากรร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน และได้ฝึกพฤติกรรมกรรมการแบ่งปันอย่างต่อเนื่องในสถานการณ์จริง
- 2.3 สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ การศึกษาผลของกิจกรรมการประกอบอาหารประเภทขนมไทยต่อพัฒนาการด้านอื่นของเด็กปฐมวัย เช่น ด้านความร่วมมือ ความรับผิดชอบ หรือทักษะชีวิต รวมถึงการเปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมในระยะยาว หรือ การศึกษาผลในกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายทางบริบท เพื่อขยายขอบเขตองค์ความรู้และเพิ่มความชัดเจนของผลการวิจัยในเชิงประจักษ์

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา พงษ์สุภา. (2560). *การพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา สิงห์เรศร์. (2551). *การพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ทางการศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุม

สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ชลธิป สมานีโต. (2557). ผลของกิจกรรมแบบลงมือปฏิบัติต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย.

วารสารศึกษาศาสตร์, 8(2), 45–60.

สุพัตรา สุภาพ. (2559). การพัฒนาพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม. *วารสาร*

การศึกษาปฐมวัย, 10(1), 55–68.

สุรางค์ โค้วตระกูล. (2556). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรพร ทับทิมศรี. (2554). *การจัดกิจกรรมการประกอบอาหารสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย.

Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Dewey, J. (1938). *Experience and education*. New York: Macmillan.

Erikson, E. H. (1963). *Childhood and society* (2nd ed.). New York: Norton.

Montessori, M. (1967). *The discovery of the child*. New York: Ballantine Books.

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological*

processes. Cambridge, MA: Harvard University Press.